

L'enganhhat

« Quand t'enganas que ganhas ! »

QUASÈRN DE VACANÇAS

Dins mon quasèrn de vacanças botarai un fum de causas. Pichonas, pichonetes, gaireben invisiblas... M'emplirai del còr de la natura apasimada. Gausirai del mormolh del vent, del buf de las ondadas, dels grans de sable cauds sus la pèl devestida del mond rambalholes. Un rai de solelh, una minuta d'eternitat sufirà per netejar lo còs e l'arma nafrats per tan de travalh. Demandi pas grand causa levat un quasèrn de vacanças per doblidar pas que d'aviat me caldrà tornar...

Sebastian Gonzalez

EN MUSICA !

De quina cançon venon las paraulas seguentas ? Balha lo títol de la cançon e lo cantaire.

- 1) « Non sèi d'on ei sortida »
- 2) « Segur, de tota la tèrra, fantons de totas las colors»
- 3) « Si vòs que te la canti, que la te vau cantar »
- 4) « Per m'i har guarir mon mau »
- 5) « Com s'escota a parlar ua hada »
- 6) « Lo païsatge fila coma un pantais »

E per acabar ...

- 7) « Per trobar mon país, cercas pas dins las cartas
Lo camin per i anar es pas marcat.
E per frontièra, i a pas que la musica
d'una lenga vièlha que se vòl pas calhar »

Nadèja BOUNET

Mercejaments per lor contribucion : Sebastian Gonzalez, Caròla Schneider, Mélodie Barthe.

PIÑA COLADA SHENS ALCOÒL PIÑA COLADA SHENS ALCOÒL PIÑA COLADA SHENS ALCOÒL PIÑA COLADA

Enà 1 persona

4 tròç d'anànàs
10cl de shuc d'anànàs
5cl de lèit de cocòt
1cl de sucre de cana
glaçons

Respostas

1) L'enchantada , Nadau ; 2) Som, som , cançons
tradicionala ; 3) La porta dab lo pè, Nadau ; 4)
Jo men vau t'a la vesina, Cocaña Trío ; 5) La
sobirania, Los pagallos ; 6) Fai la rota, Mauressca
Fracas Dub ; 7) Parla me, Los de Sauvaterra

FENHANTÀS

Adieu fenhantàs*,

Los artelhs en ventalh assetada sus
un cadieràs, pòdi bufar: doblidadas
las bestiòlas*, doblidat lo jornal
de bòrd e doblidadas las fichas
menairas. Ara, lo temps s'es
arrestat. Torni descobrir qu'es plan
de s'embestiar o de pas saupre qué
faire dins la minuta que seguís.
E del còp per plan respectar la
vision del monde cap a la
profession de regent, enfin i sèm!
Bonas vacanças a totes !

caròl

Còla Cocanha
CFPO
Ostal de la vida
associativa
34500 BESIERS

- En referéncia a Jani Gibert « Al trabalh fenhantàs ! » per parlar dels calandrins.
- Segonda referéncia a Jani « Quant n'as de bestiòlas dins ta classa? » per parlar dels escolans.

SHENS ALCOÒL PIÑA COLADA SHENS ALCOÒL PIÑA COLADA SHENS ALCOÒL PIÑA COLADA SHENS ALCOÒL

Mesclar un pòc eths glaçons en eth mesclader, nà hèr glaça pilada.
Botar eths ingredients ath mesclader. Guardar dus tròç d'ananàs nara
decoracion.

Mesclar dinc a obténguer un barrejadís escumós.

Enà giurar eth veire : trempar eth veire sia dens citron sia dens siròp
puish en eth sucre.

<https://www.recettes-cocktails.fr/recettes-cocktails/886-virgin-pina-colada.html>

Manon PUJOL

QUIZ : qui ei ?

Question 1 : vadut lo 22 d'octobre de 1071, que hè partida deu linhatge deus ducs d'Aquitània. Que participa a la purmèra crotzada après la caduda de Jerusalem en 1101.

Qu'ei estat maridat dab Filipa de Tolosa qui l'a balhat quate mainats, abans de's maridar dab Dangeirosa de Châtellerault, hemna deu son vassalh, çò qui'u vau d'estar esomenjat en 1115.

Gran òmi de letras, qu'entertien l'ua de las corts mei rafinadas d'occident. Qu'ei tanben lo purmèr poèta coneishut de lenga d'òc e precursor de la *Fin'amor* o *Amor cortés...* qui ei ?

Question 2 : vadut lo 6 de deceme de 1331, que succedeish au son pair a l'atge de 12 ans. Senhor medievau deu sud de França, qu'ei un vassalh qui a dus senhors sobirans : lo rei de França e lo rei d'Anglatèrra. Que's marida en 1349 dab Ainès de Navarra dab la quau a un hilh. Que l'espudeish tres mes après la vaduda deu nenè.

Que passa la soa vita a har la guèrra contra los anglés o enquèra lo comte d'Armanhac. Vescomte de Foish e de Bearn, qu'ei ahuecat per la caça e qu'ei l'autor deu *Libe de caça*, escrivut en francés.

Que's moreish lo 15 d'agost de 1391 d'apoplaxia e qu'ei inumat au convent deus jacobins a Ortès. Qui ei ?

Question 3 : gessida d'ua familia de paisans lemosins, que vad lo 2 de seteme de 1925 a Germont. Mei tard, qu'obtien un bachelierat de filosofia e literatura. A la fin de las annadas 40 e començar de las annadas 50, que hè conéisher la soa poesia en quauques revistas.

Mes au començar de las annadas 60, la civilizacion paisana que comença un tribalh de collectatge e de reescritura de contes tradicionaus lemosins.

Que's hè vertaderament conéisher en 1974 peu mitan literari occitan dab los sons *Saumas pagans*. Poèta, contaira, romancèra e etnològa, qu'ei reconeishuda com l'un deus dètz escrivans occitans mei grans deu siècle Xxau. Que's moreish en 1998 a Germont. Qui ei ?

Question 4 : hilh de paisans aisats, que vad lo 8 de seteme de 1830 a Maiana, en Provença. En 1847, que s'obtien lo bachelierat a Nimes. Qu'ei estrambordat per la revolucion de 1848 e qu'a ua grana admiracion entau poèta francés Lamartina.

Per la seguida, qu'obtien ua licéncia de dret e que's hè lo missecanta de l'independéncia de la Provença e deu provençau.

En 1854, que crea dab d'autas poètas provençaus, ua associacion regionalista qu'apèran lo *Felibritge*. Autor deu *Tresor dòu Felibritge*, diccionari deu provençau, qu'obtien tanben lo prèmi Nobèl de Literatura dab la soa òbra *Mirèio* en 1904. Que's moreish lo 25 de mars de 1914 a Maiana, on ei inumat. Qui ei ?

Question 5 : Vadut en 1553, que passa la soa enfança en Gasconha e que passa temps dab los paisans au parat de partidas de caça.

Futur rei de França, que trantalha longtemps entre catolicisme e protestantisme, qu'acabarà per deishar en 1593, en prononciar la frasa coneishuda «París be vau ua missa».

Maridat a Margalida de Valois puish a Maria de Medicis, qu'a tanben hèra de relacions extraconjugaus. Qu'ei a l'origina de l'edicte de Nantas publicat en 1598. Lo 14 de mai de 1610, que's hè tuar a París per Ravaillac. Qui ei ?

Question 6 : Descendent de l'escrivan Honorat de Balzac per la soa mair, que vad en 1920 dens l'Avairon. Qu'ei admés a l'Escòla normau de Rodès en 1938 e que vad regent abans de partir tà har lo STO (Servici de Tribalh Obligatòri) a Breslau entre 1943 e 1945. Escrivan occitan, la soa òbra qu'ei sancerament escriuta en lenga d'òc. Qu'ei compausada de contes, de poèmas e de romans com *Lo libe dels grans jorns*, *Lo libe de Catòia* o *La senta estela del centenari*. Que's moreish en

Algeria en 1975, on ensenhava com professor en un collègi d'ensenhament generau. En 2010, la soa casa nadau de Crespin qu'ei reabilitada en centre culturau, dedicat a la cultura occitanofòna.
Qui ei ?

Guilhèm IX d'Aquitània *

*

Joan Bodon *

*

Marcèla Delpastre *

*

Gaston Febus *

*

Frederic Mistral *

*

Remesy BOY

TALKING ABOUT REVOLUTION

TRACY CHAPMAN

<https://www.youtube.com/watch?v=Q2wneBVssPc>

Sabes que
Son a parlar de revolucion. Sona coma
coma un mormolh.
(bis)

Mentre que se tenon coma cal,
implorant l'assisténcia de las associacions
Perdent temps a esperar de trabalh
Plan pacients somiant a las promocions

Repic :

Paure mond levatz-vos
Çò lor prenètz
Paure mond levatz-vos
Çò vòstre prenètz

Çò melhor per vos es de fugir fugir fugir fugir fugir...
Vos disi fugir fugir fugir fugir fugir
A la fin las causas se botan a cambiar
Parlan de revolucion
A la fin las causas se botan a cambiar
Parlan de revolucion

MOTS MESCLATS

A J A L P I M L B A R J C E K E S K H C
S A T S B N G Q B P P R O S W J N H B T
U H H B D Ç T U A V E I Y C M Y L K E E
A X C A M P A T G E A Ç L G S E V S B R
P J R W S R V V R S P A T Z R F E A U R
E A P E R I T I U Ç N U D O H P R Ç O E
R D H T P A C O K C F F S M N B F N M B
C I C U H G B X A Q A E B M A O D A L S
A H K C A L M A N M D C W C B T S C X F
A N Q T D I O V I S A Ç U E E I Y A U Y
I W N G K S B L A P I J G S D J X V V S
W A U M O L H C E H A T A P T O H X C N
N K A R D A U T D Q A H G A I M W I E L
O R E L W L H K Z I N T I R T P M L R D
O L U I C V C Z V A K M X T S A B J V Y
H E K C Q L X A T S E H L E E J S U E U
V H S M U P T N N O E C A N V S W W S R
W J Z C E X O W K E W Ç M H Q Z Q Y A E
G L A Ç A M V Ç X S E G T A N I A M H J
A S Q A R U T A N I A D F S I C U V V B

Revirada, Adaptacion
Sebastian GONZALEZ

Bus Aprene 1 que us triga d'estar en vacanças...
Ajuda-los a trobar los mots següents dins la grasilha
ta que pòsquieran passar vacanças de las
bonas ! Bona sorta a tu !

HESTÀ
PLAJA
CERVELA
VACANÇAS
VIATGE
MOJITO
SORELH
CAPETH
CLUC
APERITIU
VESTIT DE BANH
CLUCAS DE SORELH
AMICS
MAR

MONTANHA
REPAUS
CALMA
JOCS
ESPARTENHAS
BERRET
CAMPATGE
NATURA
PATZ
FAMILHA
MAINATGES
RAUBA
BARBACUJA
GLAÇA

DE LA BODINIÈRA

Aqueste nuèit, al castèl de Milbal, un audaciós raubaire a capitat de s'apoderar la corona en aur massís dels Ducs de la Bodinièra. A neutralizat lo sistèma de securitat en far disjonctar ? lo comptador electric. Avisat per Jean-Hubert de Guerrelasse, lo darríèr Duc de la Bodinièra l'inspector Lafaïna comença son enquèsta. L'armari electric es amagat dins un dels placards de l'immensa cosina del castèl, pareis evident que lo raubaire es acostumat dels luòcs. A la demanda de l'inspector, lo Duc recampa lo personal tot dins lo salon d'onor. Lafaïna se trapa en preséncia de Valeria, la femna de cambra, Feliç lo jardinièr, Marta, la cosinièra, Firmin lo menaire e Pau, lo majordòm. L'inspector paua a cadun la meteissa question : «De qué fasiatz ièr de ser entre onze oras e mièjanuèit ?».

Valeria ditz s'èsser colcada dins lo negre per escotar la trasmission del darríèr concèrt de Céline Dion a la ràdio. Ditz que Feliç es vengut picar a sa pòrta cap a mièjanuèit per l'informar del panatòri. Es davalada a l'ofici aprèp aver atudat son pòste per gastar pas las pilas.

Feliç reconeis qu'es anat veire lo darríèr James Bond al cinema del vilatge. Quand es dintrat, lo Duc a constatat lo panatòri.

Entre onze oras e mièjanuèit, Pau a gaitat una caisseta video sul magnetoscòpi. Aprèp una jornada de travalh, li agrada de se pausar en passant un bon film vièlh de las annadas cinquantas. Li agrada particularament las comèdias musicalas

amb Fred Astaire.

Un còp sa cosina netejada e recatada, Marta es montada dins sa cambra. A escambiat quelques mots amb Feliç que s'aprestava a partir al cinema, puèi a fait una grilha de mots crosats e s'es anada colcar. A après lo panatòri sonque a son revelh a sièis oras un quart.

Coma totes los sers, Firmin a lavat la Rolls Royce del Duc puèi s'es dintrat colcar. Es lo sol emplegat d'aver un albergament dins las dependéncias del castèl, es pas estat tocat per la copadura de corrent.

Jean-Hubert de Guerrelasse confirma aver vist Feliç dins l'entrada del castèl mentre que prevenia la policia per telefòn.

L'inspector Lafaïna met pas gaire temps per descobrir la persona que mentis.

Qual es lo colpable e cossí l'inspector lo descobrís ?

Qual es lo colpable e cossí l'inspector lo descobrís ?

Kimberley BINET

Responses

Es Pau, per que i avia pas mai d'eleccritat doncas podia pas gairar un film dins sa cambra.

MEDITACION D'ESTIVADA

Es lo moment de se pausar, de pensar a se, e de se daissar anar! Cal trobar un endreit calm e tranquil, s'assetar pel sol, las cambas crosadas, o s'es pas possible dins un fautuèlh. Se botar fàcia al solelh quand es pas trop naut dins lo cèl. Es possible d'o far quand lo cèl es neblat, perque i a totjorn lo solelh, quitament s'es amagat. Tampar los uèlhs. Inspirar pel nas, far dintrar l'aire caud e sentir lo camin de l'aire que va dins tot lo còs: lo cap, l'esquina, los braces, lo ventre, la cambas, los pès. Puèi centratz-vos sus las sensacions que lo solelh procura a la susfàcia de la

pèl, sus tot lo còs. Cal tornar partir de naut en bas, del solelh suls pels, sus la cara, suls braces, sus las mans...

Aprèp ensajatz de respirar pels pòres de la pèl. Inspiratz en absorbir los raïsses cauds e luminoses del solelh al dintre de vòstre còs, fins als òsses, dins tot lo còs: del crani als pès, coma se lo còs èra un aspirator a raïsses!

Puèi expirar prigondament.

Far aquò pendent 5 a 10 minutxs per cargar aquesta energia solara dins lo còs, per portar de calor, de lum, de vida.

Caròla Schneider

Quauques frasas entenudas pendent la purmèra annada de formacion Aprene. Pr'amor quan s'enganam que ganhan !

Pegazos en plaça deu famós grop de musica bearnés Pagalhós

Marketiste o Maquetista

Ua istòria de princessa :

- Jo, si n'i a pas nada color n'ac hèi pas. E dab ròse subretot !
- Princessa un dia, princessa tot dia !

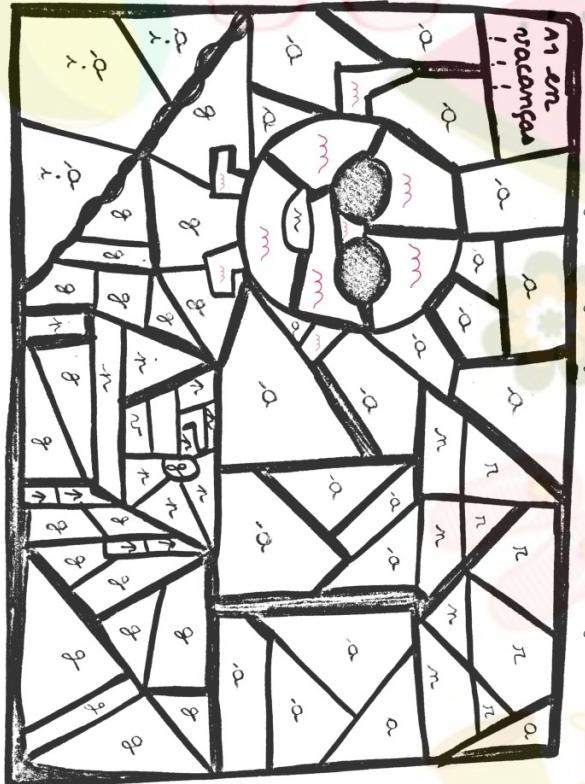
En hèit, la nòsta equipa qu'a lo nom (de batiada) d'ua bola ? !

En parlar dus trobaires (a revirar en francés entà que la rima foncione) :

- E son los poètas obrèrs ?
- Non, que son los poètas desbrombats.

« Emilinat » : es a díser eliminar per Emilia.

Que soi entrada a la classa d'ua professora agregada, qu'èra desagragada...

Vaapú las colors en occitan e en romanés per colorar :

jaune > gallon > g
orange > portocaliu > r
blau clar > albastru deschis > a
blau escur > albastru inchis > a i

.....

noir > negy > n
vend > vende > v
negre > negru > n
maron > maro > m

CrosLaurâ

COLORATGE MAGIC FAMILIAS DE LENGAS

HAPPY-SE'N UN VENDE D'APRIDEUR

Que'm soi auto-butat !

A la cosina :

- En díser dab lo nas boçat : E voletz minjar ua moleta ?
- Que ? Ua boleta ?
- Non, ua moleta.
- D'accòrdi, anam preparar las boletas.

Que pensavi qu'avè desaparegut au siècle 17au ... Mes, au paréisher, l'occitan burlesc qu'existeish enquera.

Pendent un estagi de seguretat rotèra : "petons" en plaça de prononciar "pedons"

Aquò es lo pompon sus Garònà !

En batalar de Portugau :

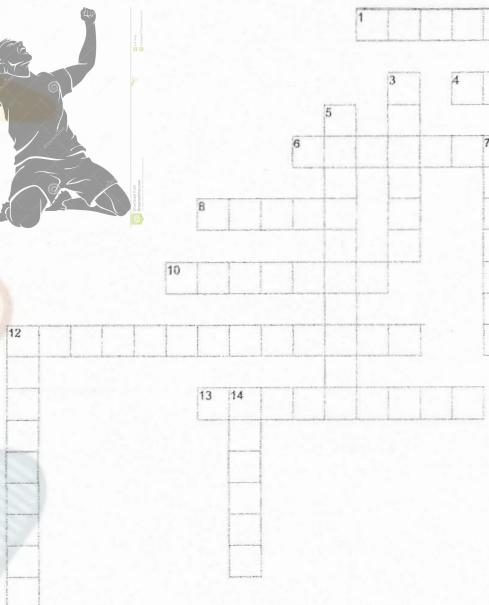
- Qu'es aquò la Bacalau [vaca-a-lau] ?
- Ua vaca de lèit ?

MarinaTEXIER

Annada acabada, vacanças plan ganhadas...

Amb pauc o pro de trebalh
 Per pauc qu'ensajas
 Regent plan urós vendràs
 Ensenharàs, partejaràs
 Naturalament portaràs
 Endacòm la nostra lenga.

ANNADA ACABADA

Orizontal

1. Sèm incontornables en PI
4. Soi lo luòc de recampament d'escolans e de regents.
6. Torni dos còps dins una jornada de classa.
8. Nos vesètz en moduls.
9. Fau de classa.
10. Me vesètz de totas colors.
11. N'as dos ! Un es ajudaire.
12. Soi a l'estanci mai naut de la piramide.
13. Soi un escolan de Calandreta.

CLASSAGKKWIPCIURX
 CPCEAIUQNSNEAEPSEG
 BAAFDPLVMTSSDLCECZ
 UYLIIXDRWAKTAAOIRE
 HEEASHUEXAIGNOHEB
 WNIKNSMONJTODPKAM
 UUZBADÈBQEUGREZCA
 CÒLAJCRLEUCIORZIO
 RQCILEOIMAIANAVOA
 EEOOLWEYMNNOEUCENU
 RNNEBYEMPPENPWIKJF
 TASJTZXCLASUYOMED
 ZXÈEESEMXXENNCAOR
 OBLNNXXCJHUHDDIIL
 UEHYUHGJVJNJYAQIFN
 LLWXXXACALANDRETA
 AFUXSQPRWFTEESUTOC

Classa	Calandreta	Baile
Recreacion	Pedagogia	Calandron
Aprene	Cooperacion	Conselh
Acompanhar	Còla	Ensenhar
Institucions	Calandrin	Paissèl

Vertical

2. Soi un escòla immersiva.
3. Soi per validar la dintrada en formacion.
5. Pòdi èsser regionala o departamental.
7. Soi lo luòc de decisions.
12. Soi en Aprene 1.
14. Soi lo centre de formacion dels aprenents.

Maria-Péira Escaffre

VACANÇAS PLAN GANHADAS !

BRICOLATGE

Bricolatge : Fargar un trapa solelh

Material necite:

- siètas en carton o de carton rедge
- film transparent autopegant o papièr linde de cosina + pega
- fuèlhs de totas las colors e de totas las formas, flors, sable...
- lana o fial
- cinta adesiva linda o fantasiá
- parelh de cisèls
- una perforadoira

Debanament

D'en primièr, fargar un quadre:

- siá en escòre lo centre de la sièta. Sufís de metre lo primièr còp de cisèl e l'enfant pòt contunhar de descopar en seguir lo redond de la sièta.
- siá en descopar un cairat o una forma quin que siá dins un carton.

Puèi, pintrar las formas en carton. Daissar secar.

Descopar un rectangle pro bèl dins lo film transparent per cobrir lo trauc de la sièta o del carton.

- S'avètz de papièr autopegant, de pegar lo cairat sus "l'esquina" de la sièta e descopar çò que despassa.
- S'avètz de papièr cosina linde, de pegar lo cairat sul carton e d'espandir de pega sus la superficia linda.

Ara, pausar las fuèlhas, las flors o la sable... en daissar d'espacis voides.

Cal recobrir d'un autre cairat de film linde en piejar fòrt per permetre de plan pegar. Per lo penjar, cal traucar sul bòrd del carton e passar un tròç de lana amb la perforadoira.

Valeria TEOULET

<https://www.cabaneaidees.com/capteur-de-soleil-a-partir-dune-assiette-en-carton/>
<http://de-tout-et-de rien-caroline.blogspot.com/2012/05/attrape-soleil-sucre-et-colore.html>
<https://www.lacourdespetits.com/activite-automne-feuilles/>

LOGICA !

Un pauc de logica !

Un chifra es escrich elh revèrs d'aquetas cartas.
Vaquí qualques informacions per devinar :

Proposèm las chifras :

9 1 2 7

Sonque una chifra es dins aquesta lista,
es sobre la carta verda.

4 6 9 2

Sonque una chifra es dins aquesta lista,
es sobre la carta bleva.

9 1 3 7

Doas chifras son dins aquesta lista,
la chifra es sobre la carta jaune.

8 2 7 1

Doas chifras son dins aquesta lista.

9 4 5 1

I a pas de chifra dins aquesta lista.

3 8 2 6

Tres chifras van plan.

Ara, podètz d'aise trapar las quatre chifras !

Emilia BOUCHET

www.aprene.org Responsable de publicacion : Patrici BACCOU

Cap redactor : Anaïs LA HITETA L'ARRÒCA / Mesa en pagina : Sebastian GONZALEZ.

Fotografias : <https://fr.depositphotos.com/28615663/stock-illustration-stylized-drawing-sun.html>

Jornal dels Calandrins en formacion Aprne1 2017.-2018.

L'ENGANHAT, jornal a gratis, d'escampar pas en carrièra

Establiment APRENE.

MVA boita de letras n°116

15, carrièra del General Margueritte - 34500 Besiers Tel. 04 67 28 75 36

L'enganhant n°10, junh 2018, p.12